

سازمان تأمین اجتماعی

SOCIAL SECURITY ORGANIZATION

پالسx کارشناس «آتی‌نو» به پرسش‌های بیمه‌ای خوانندگان

استراحت پزشکی ایام بیماری برای رانندگان تاکسی

حوزه کار و تأمین اجتماعی به دلیل تعدد قوانین و مقررات، دارای پیچیدگی‌ها و ظرایفی است که بسیاری از افراد و مشاغل در حوزه کارگری و کارفرمایی را درگیر خود می‌کند. یکی از ضروری‌ترین امور حمایتی در این بستر، ارائه خدمات مشاوره تخصصی است. از این رو، هفته‌نامه آتی‌نو با راه‌اندازی این صفحه، تلاش دارد تا با ارائه خدمات مشاوره، کمک کند تا شرکای اجتماعی سازمان تأمین اجتماعی بتوانند وفق قوانین و مقررات، بخشنامه‌ها و آیین‌نامه‌های اجرایی از حقوق خود مطلع شده تا هنگام بروز مشکل یا اختلاف به راهکاری درست و دقیق دست یابند.

گزارش

احمد فاضلی

کارشناس سازمان
تأمین اجتماعی

شعبه تأمین اجتماعی رمز عبور دریافت کند.

فرزندم که بیمه‌شده تأمین اجتماعی بود اخیراً فوت کرده و دارای همسر و یک فرزند پنج ساله است. با توجه به سابقه پرداخت حق بیمه، متوفی واجد شرایط برقراری مستمری بازماندگان است، فکر می‌کنم همسر متوفی از نظر جسمی و روحی روانی آمادگی نگهداری از فرزند رانداشته باشد و لزوماً این کار را من انجام خواهم داد. در این خصوص آیا امکان دارد سازمان تأمین اجتماعی سهم مستمری فرزند متوفی را در وجه من پرداخت کند؟

طبق قانون (حضانت فرزندان صغیر و محجور به مادران) و همچنین (ماده ۴۳ قانون حمایت از خانواده)، حضانت فرزندان صغیر برعهده مادر آنها است، اما چنانچه رد صلاحیت مادر در خصوص حضانت از فرزند خود توسط مراجع قضایی صادر و سرپرستی فرزند متوفی به فرد دیگری سپرده شود، در این صورت سازمان تأمین اجتماعی با اخذ تصویر حکم قضایی مبنی بر رد صلاحیت مادر و اخذ حکم سرپرستی فرد تعیین شده، سهم مستمری فرزند صغیر را به سرپرست تعیین شده توسط دادگاه پرداخت می‌کند؛ لذا با توجه به توضیحات داده شده درخواست شما نیاز به حکم مرجع قضایی دارد.

پدرم که بیمه‌شده تأمین اجتماعی بوده فوت کرده است و در حال حاضر بازماندگان ساکن شهر کرج هستند اما آخرین محل اشتغال و بیمه‌پردازی متوفی در یکی از شهرهای شمال کشور بود. آیا ما جهت درخواست برقراری مستمری بازماندگان باید به آخرین شعبه پرداخت حق بیمه مراجعه کنیم؟ اخیراً سازمان تأمین اجتماعی جهت رعایت حال بازماندگان و جلوگیری از مشکلات مربوط به تردد آنها از محل سکونت به آخرین شعبه پرداخت حق بیمه متوفی، بخشنامه‌ای صادر کرده مبنی بر اینکه بازماندگان می‌توانند درخواست برقراری مستمری را به نزدیکترین شعبه محل سکونت خود ارائه کنند و شعبه دریافت‌کننده درخواست برقراری مستمری، موظف است پس از اخذ مدارک مربوط و ارسال آنها به شعبه مربوطه مراتب را از آخرین شعبه دریافت‌کننده حق بیمه پیگیری کند.

در یک کارخانه تولید مواد شوینده با ۱۸ سال سابقه پرداخت حق بیمه اشتغال به کار دارم. قرار است در آینده نزدیک به علت تعدیل نیرو از کارگاه اخراج شوم و مقرری بیمه بیکاری دریافت کنیم. با توجه به اینکه ۵۵ سال و شش ماه سن و دارای همسر و دو فرزند هستم، چه مدت مقرری بیمه بیکاری به من تعلق می‌گیرد؟ بیمه‌شدگانی که در زمان دریافت مقرری بیمه بیکاری ۵۵ سال و یا بیشتر از آن سن داشته باشند (مثل شما) طبق تبصره ماده (۷) قانون بیمه بیکاری، بدون در نظر گرفتن جدول مربوطه به دوره‌های دریافت مقرری در صورت عدم اشتغال به کار مجدد تا رسیدن به سن بازنشستگی (۶۰ سال تمام)، مشمول دریافت مقرری بیمه بیکاری قرار می‌گیرند.

چهار نفر کارگر بیمه‌شده دارم و ضمن ارسال لیست، حق بیمه آنها را به طور مرتب پرداخت می‌کنم، چون خودم نیز تمایل دارم از بیمه تأمین اجتماعی استفاده کنم، در این زمینه نیاز به کسب اطلاعات دارم.

کارفرمایان صنفی اشخاص حقیقی از سه طریق می‌توانند بیمه تأمین اجتماعی شوند:

۱- در صورت داشتن جواز کسب معتبر طبق ضوابط مربوطه، بیمه مشاغل آزاد شوند (حداقل سن ۵۰ سال و بیشتر از ۵۰ سال داشتن سابقه قبلی معادل سن اضافی).
۲- با داشتن حداقل یک ماه سابقه قبلی پرداخت حق بیمه و یا با ارائه کارت پایان خدمت سربازی (خدمت کرده) و یا با ارائه کارت پایان خدمت سربازی (خدمت نکرده) خودشان را بیمه اختیاری کنند (شرط سنی همانند شرط سنی بیمه مشاغل آزاد است).
۳- اگر دارای پرونده مطالباتی فعال در شعبه تأمین اجتماعی هستند و سن آنها حداکثر ۵۵ سال است و تحت نظام حمایتی دیگری نیز نباشند می‌توانند از بیمه کارفرمایی استفاده کنند در این صورت پس از طی مراحل قانونی، اسم خود را در ردیف اول لیست بیمه کارگران خود با عنوان شغلی، کارفرما درج می‌کنند. البته در این حالت نرخ حق بیمه کارفرما بر خلاف نرخ کارگران به جای ۳۰ درصد، ۲۷ درصد است (بدون سه درصد بیمه بیکاری).

اخیراً کارگاه پرورش گل و گیاه راه‌اندازی کرده‌ام و چهار نفر کارگر در کارگاه‌ام مشغول به کار هستند. خواستم در خصوص نرخ حق بیمه کارگاه‌های پرورش گل و گیاه اطلاعاتی کسب کرده باشم. کارگاه‌های پرورش گل و گیاه (زینتی، غیر زینتی، دارویی، قارچ خوراکی) جزء کارگاه‌هایی هستند که تا سقف پنج نفر کارگر از ۲۰ درصد حق بیمه سهم کارفرما معاف هستند، یعنی میزان حق بیمه تا پنج نفر کارگر ۱۰ درصد است (۷ درصد سهم بیمه‌شده + ۳ درصد بیمه بیکاری) به شرطی که لیست و حق بیمه هر ماه را حداکثر تا آخرین روز دو ماه بعدی پرداخت کنند. ضمناً کارگاه‌های پرورش گل و گیاه با توجه به نوع فعالیت آنها صرفاً در فصل کشت و کاشت و برداشت مشمول بیمه تأمین اجتماعی هستند و در فصل زمستان مشمول نیست.

اخیراً یک شرکت خصوصی ثبت و با ۲۰ نفر پرسنل شروع به فعالیت تولید ماشین‌آلات کشاورزی کرده‌ایم. در ارتباط با بیمه کردن کارگران، جهت تشکیل پرونده مطالباتی در سازمان تأمین اجتماعی چه مدارکی مورد نیاز است؟

۱- اصل و تصویر روزنامه رسمی کشور با آخرین تغییرات،
۲- اصل و تصویر اساسنامه شرکت،
۳- اجاره‌نامه یا سند مالکیت محل فعالیت شرکت،
۴- اصل و تصویر مجوز فعالیت اخذ شده از مراجع ذیصلاح. مدیرعامل شرکت نیز باید همراه با مدارک مذکور به شعبه تأمین اجتماعی که شرکت در حوزه عملکرد آن شعبه قرار دارد مراجعه کرده و نسبت به تکمیل فرم‌های هویتی پرونده مطالباتی شرکت و ثبت شماره تلفن همراه و ایمیل مدیرعامل و یا صاحبان امضای شرکت در سیستم تأمین اجتماعی، اقدام و جهت رؤیت احکام مطالباتی الکترونیکی تأمین اجتماعی و ارسال لیست‌های بیمه به صورت الکترونیکی و غیر حضوری از

هستم. اصولاً بعد از تعطیلی فصلی کارگاه تا شروع به کار مجدد، بیمه نیستیم. برای عدم ایجاد خلاء سابقه، چه اقدامی می‌توانم انجام دهم؟
کارگران فصلی در صورت بیکاری به علت اتمام فصل کار، چنانچه نسبت به ادامه بیمه‌پردازی خود تمایل داشته باشند، می‌توانند طبق ضوابط مربوطه، مبادرت به عقد قرارداد بیمه اختیاری کنند و بعد از شروع به کار مجدد کارگاه، پرداخت بیمه اختیاری را قطع کرده و با پرداخت حق بیمه توسط کارفرمای خود، مجدداً بیمه اجباری را ادامه دهند.

راننده خانم تاکسی و بیمه‌شده تأمین اجتماعی هستم. در چند روز آینده قرار است برای یک عمل جراحی در بیمارستان بستری شوم و به علت استراحت پزشکی قادر نخواهم بود مدتی کار کنم. با توجه به اینکه رانندگان بیمه‌شده، قبلاً امکان استفاده از مرخصی استراحت پزشکی تجویز شده را نداشتند، آیا کماکان مشمول بهره‌مندی از این تعهد سازمان تأمین اجتماعی نیستند؟

طبق آخرین بخشنامه‌ای که در سال ۱۴۰۰ در خصوص بیمه رانندگان صادر شده، خوشبختانه کلیه رانندگان درون شهری و برون شهری اعم از خانم یا آقا که بیمه‌شده تأمین اجتماعی هستند می‌توانند از استراحت پزشکی ایام بیماری و ایام بارداری (برای خانمها) بهره‌مند شوند. در این رابطه لازم است حق بیمه متعلقه در دوره‌های اعتبار کارت مجوز فعالیت راننده تا تاریخ شروع استراحت پزشکی به طور کامل پرداخت شده باشد. همچنین باید مدارک مربوط به استراحت پزشکی خود را حداکثر تا یک ماه از تاریخ شروع استراحت یا ترخیص از بیمارستان به تأمین اجتماعی ارائه کنند و حق بیمه مربوط رانندگی تا روز قبل از شروع استراحت پزشکی ایام بیماری (به استثناء استراحت ایام بارداری) نیز پرداخت شده و راننده درون شهری دارای پروانه کارت معتبر و برون شهری دارای کارت هوشمند معتبر باشد. لازم به یادآوری است علاوه بر تعهدات بلندمدت شامل مستمری‌های بازنشستگی، کارافتدگی کلی و جزئی و فوت، ضمن پرداخت غرامت دستمزد ایام بیماری و بارداری سایر تعهدات کوتاه‌مدت نیز شامل کمک‌هزینه ازدواج، کمک‌هزینه وسایل کمک پزشکی، کمک‌هزینه کفن و دفن، کمک‌هزینه سفر و اقامت بیمه‌شده بیمار، توسط سازمان تأمین اجتماعی ارائه می‌شود اما با توجه به اینکه نرخ کامل حق بیمه رانندگان ۲۷ درصد است، مشمول دریافت مقرری بیمه بیکاری نیستند.

برادرم در خارج از کشور اقامت دارد و به پیشنهاد من، بیمه ایرانیان خارج از کشور شده و چون در آنجا اشتغال به کار دارد از من خواست از شما بپرسد اگر در خارج از کشور دچار حادثه ناشی از کار شود، آیا می‌تواند از مقررات مربوط به حوادث ناشی از کار سازمان تأمین اجتماعی استفاده کند؟
خیر، بیمه‌شدگان مربوط به قانون بیمه ایرانیان خارج از کشور، مشمول حمایت حوادث ناشی از کار سازمان تأمین اجتماعی نیستند.

کارفرمای کارگاه تولیدی پوشاک هستم و

با توجه به اینکه آتش‌نشانیان بخش عملیات، جهت استفاده از قانون بازنشستگی مشاغل سخت و زیان‌آور لزوماً باید مشمول قانون کار باشند، ما که در مشاغل عملیاتی آتش‌نشانی فعالیت داریم اما مشمول قانون کار نیستیم، آیا برای بیمه‌شدگان غیر مشمول قانون کار تمهیدات قانونی در نظر گرفته شده است؟

مشاغل عملیاتی آتش‌نشانی غیر مشمول قانون کار، قبلاً از نظر بازنشستگی تابع قانون (نحوه بازنشستگی جانبازان انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی و معلولان عادی و شاغلان مشاغل سخت و زیان‌آور) بودند، اما در راستای اجرای ماده (۸۴) قانون برنامه ششم توسعه، بیمه‌شدگان تأمین اجتماعی عملیاتی آتش‌نشانی غیر مشمول قانون کار نیز، طبق نظریه تفسیری شورای نگهبان و بر اساس قانون استفساریه مورخ ۹۷/۳/۱۸ از تاریخ مذکور همانند بیمه‌شدگان عملیاتی آتش‌نشانی مشمول قانون کار، می‌توانند طبق ضوابطه مربوطه از قانون بازنشستگی سخت و زیان‌آور بهره‌مند شوند.

در شماره قبلی نشریه در خصوص خرید خدمت سربازی به عنوان سابقه پرداخت حق بیمه مطلبی مشاهده کردم. من ۵۹ سال سن دارم و دارای ۱۹ سال سابقه بیمه تأمین اجتماعی هستم. در دوران دفاع مقدس در سال ۱۳۶۵ به مدت یک سال به صورت داوطلب در جبهه حضور داشتم. با توجه به اینکه در حال حاضر بیمه پرداز نیستیم، آیا همانند خرید خدمت سربازی، می‌توانم با خرید یک سال خدمت مدت حضور در جبهه، بعد از رسیدن به ۶۰ سالگی تمام و جمعاً با ۲۰ سال سابقه بازنشسته شوم؟

بله، کلیه بیمه‌شدگانی که به هر نحو حق بیمه خود را به سازمان تأمین اجتماعی پرداخت کرده و یا پرداخت می‌کنند، چنانچه در بازه زمانی دوران دفاع مقدس یعنی از تاریخ ۱۳۵۹/۶/۳۱ تا تاریخ ۱۳۶۷/۵/۲۷ (آغاز و پایان جنگ تحمیلی) در مناطق جنگی و عملیاتی حضور داشتند (حضور افراد در مناطق امنیتی درگیر و عملیاتی مراقبت از مرزها در خارج از تاریخ‌های مذکور به عنوان سابقه حضور در جبهه محسوب نمی‌شود) با ارائه گواهی لازم از مراجع اعزام‌کننده قبلی، چنانچه قبیل از تاریخ تقاضای خرید خدمت حضور در جبهه، حداقل دو سال سابقه پرداخت حق بیمه به تأمین اجتماعی را داشته باشند، می‌توانند نسبت به خرید مدت مورد نظر خود اقدام کنند. ضمناً قبلاً مقرر شده بود که متقاضی باید در زمان درخواست بیمه پرداز باشد، اما طبق دادنامه شماره ۱۴۴۱ مورخ ۱۳۹۹/۱۰/۱۶ دیوان عدالت‌داری، الزام به بیمه پرداز بودن متقاضی خرید خدمت مدت زمان حضور در جبهه، در زمان درخواست حذف شده است. نحوه محاسبه حق بیمه آن نیز عبارت است از: میانگین حقوق و مزایای مشمول کسر حق بیمه ظرف آخرین دو سال قبل از تقاضا ضریر مدت حضور در جبهه ضرب در ۳۰ درصد که از کل میزان حق بیمه، پرداخت یا ۳۰/۲۳ به عهده دولت و ۳۰/۷ باقی به صورت نقدی یا اقساطی توسط بیمه‌شده پرداخت می‌شود.

من کارگر فصلی و بیمه‌شده تأمین اجتماعی